

EL PLA DE PALAU
IMATGE DE LA BARCELONA DEL SEGLE
XIX

ANNEX

Taula d'abreviatures

AFB. Arxiu Fotogràfic de Barcelona.

AHCB. Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona.

AM. Arxiu Mas.

ANC. Arxiu Nacional de Catalunya.

BC. Biblioteca de Catalunya.

BNF. Biblioteca Nacional de França.

FCMR. Fundació Cultural Manuel Rocamora.

MFM. Museu Frederic Marès.

MNAC. Museu Nacional d'Art de Catalunya.

MUHBA. Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona.

PN-PRA. Patrimonio Nacional. Palacio Real de Aranjuez.

PN-RBM. Patrimonio Nacional. Real Biblioteca, Madrid.

RACBASJ. Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi.

1. Primeres mirades. El viatger romàntic

Figura 1. MOULINIER, LORIEUX I REVILLE, Vista de la Llotja, el Palau dels Capitans Generals, la Duana i el Portal de Mar de Barcelona, 1806, *Voyage historique et pittoresque de l'Espagne*, d'Alexandre de Laborde.

Figura 2. MOULINIER, Vista de la Llotja, el Palau dels Capitans Generals, la Duana i el Portal de Mar de Barcelona, 1801-03, AHCB.

Figura 3. MOULINIER, Vista de la Llotja, el Palau dels Capitans Generals, la Duana i el Portal de Mar de Barcelona, 1801-03, AHCB.

Figura 4. MOULINIER, Vista de la Llotja i de la Muralla de Mar, 1801-03, MNAC.

Figura 5. DESCONEGUT, Pont d'unió entre el Palau i la Duana, c. 1803, AHCB.

2. La mirada dels artistes locals

Figura 6. ALSAMORA, Vista del Pla de Palau, 1831-35, AHCB.

Figura 7. ALSAMORA, Vista del Pla de Palau i del passeig de la Duana, c. 1830, AHCB.

Figura 8. ALSAMORA, Vista de la Llotja i del carrer del Consolat de Mar, c. 1830, AHCB.

Figura 9. ALSAMORA, Vista nocturna de la Llotja i del carrer del Consolat de Mar, 1833, AHCB.

Figura 10. ALSAMORA, Vista nocturna del Pla de Palau i del passeig de la Duana, 1833, AHCB.

Figura 11. RIGALT, El Pla de Palau i el Portal de Mar, 1830-40, AHCB.

Figura 12. RIGALT, El Pla de Palau segons el projecte del Baró de Meer, 1845, PN-PRA.

Figura 13. RIGALT, Porxos d'en Xifré, post. 1836, AFB (còpia fotogràfica, original no localitzat).

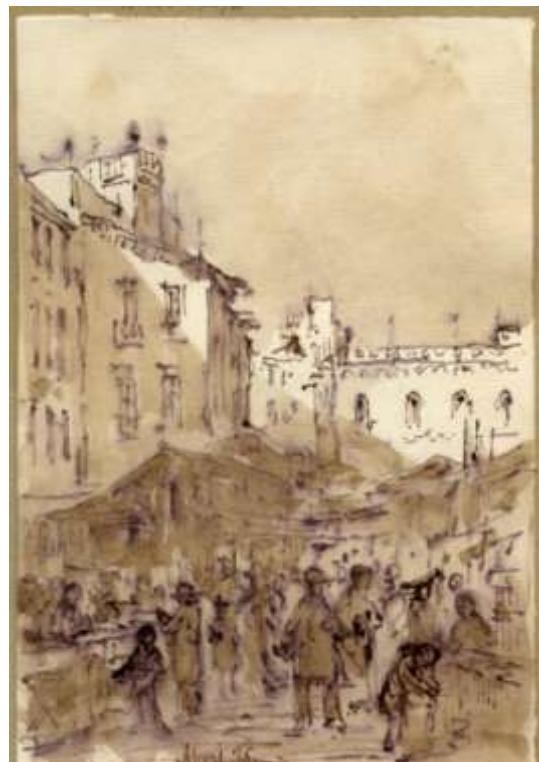

Figura 14. RIGALT, Mercat al carrer del Consolat de Mar, 1876, RACBASJ.

Figura 15. RIGALT, Mercat al carrer del Consolat de Mar, 1876, RACBASJ.

3. La mirada de la primera fotografía

Figura 16. CHAPUY, Vista del passeig de la Duana, 1842, AHCB.

Figura 17. CHAPUY, Vista de la plaça del Palau Reial, 1842, AHCB

Figura 18. ROCA, Vista de la Duana, 1842-45, AHCB.

Figura 19. ROCA, Vista de la Llotja, 1842-45, AHCB.

Figura 20. DESCONEGUT, Vista de la Casa Vidal Quadras i de la Muralla de Mar, 1848, col·lecció particular.

Figura 21. DESCONEGUT, Vista de la casa Vidal Quadras i de la Muralla de Mar, 1853, AHCB.

Figura 22. FRANCK, Vista del passeig d'Isabel II, c. 1856, BNF.

Figura 23. FRANCK, Vista de la Llotja, c. 1856, BNF.

Figura 24. FRANCK, Vista del Palau Reial, c. 1856, BNF.

Figura 25. FRANCK, Vista de la Duana, c. 1856, BNF.

Figura 26. FRANCK, Vista del Portal de Mar, c. 1856, BNF.

Figura 27. FRANCK, Vista de la Llotja, 1852, MFM.

Figura 28. DEROY, Vista del Portal de Mar, 1865, AHCB.

Figura 29. DEROY, Vista de la Duana, 1865, AHCB.

Figura 30. DEROY, Vista del passeig d'Isabel II, 1865, AHCB.

4. La mirada de la fotografia d'esdeveniments

Figura 31. CLIFFORD, Vista de la Llotja, 1860, AFB.

Figura 32. CLIFFORD, Vista de la Duana, 1860, AFB.

Figura 33. CLIFFORD, Vista del Palau Reial, 1860, AFB.

Figura 34. DONON, Desfilada davant del Palau Reial, 1860, *Crónica del viaje de Sus Majestades y Altezas Reales a las islas Baleares, Cataluña y Aragón*, d'Antonio Flores.

Figura 35. CLIFFORD, Vista del monument dedicat a la reina per l'Institut Agrícola, 1860, AFB.

Figura 36. CLIFFORD, Vista del Pla de Palau decorat per la visita reial, 1860, AFB.

Figura 37. BRAUNECK, Vista del Palau Reial, 1861, PN-RBM.

Figura 38. BRAUNECK, Vista de la Llotja, 1861, PN-RBM.

Figura 39. BRAUNECK, Vista del monument dedicat a la reina per l'Institut Agrícola, 1861, PN-RBM.

5. La mirada de la fotografía comercial

Figura 40. LAURENT, Vista de la Llotja, c. 1872, AFB.

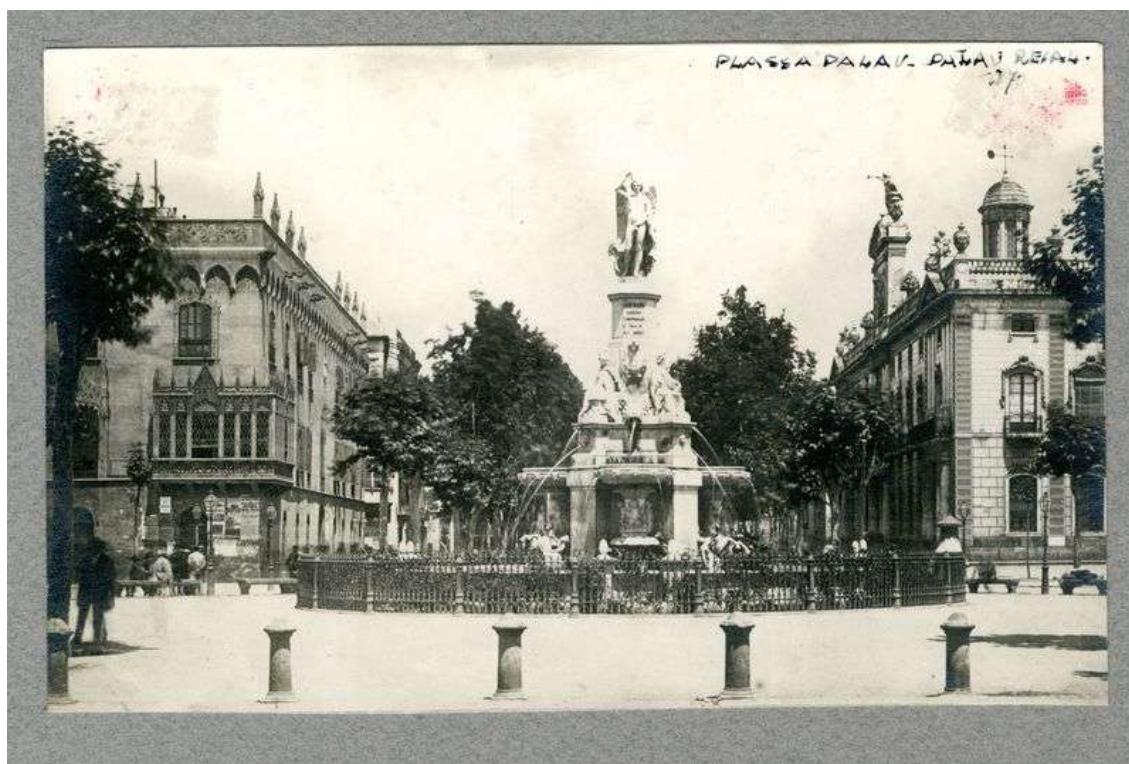

Figura 41. LAURENT, Vista de la font del Geni Català, c. 1872, MFM.

Figura 42. LAURENT, Vista del Pla de Palau, c. 1872, AFB.

Figura 43. ÁLVAREZ, Vista de la Llotja, 1872, AFB.

Figura 44. ÁLVAREZ, Vista de la font del Geni Català, 1872, AFB.

Figura 45. MARTÍ, Vista del Palau Reial, 1874, AFB.

Figura 46. MARTÍ, Vista de la Llotja, 1874, AFB.

Figura 47. MARTÍ, Vista de la Llotja, 1874, AFB.

Figura 48. MARTÍ, Vista dels Porxos d'en Xifré, 1874, AFB.

Figura 49. MARTÍ, Vista de la Duana, 1874, AFB.

Figura 50. MARTÍ, Vista del Pla de Palau, 1874, AFB.

Figura 51. MARTÍ, Vista del Pla de Palau, 1874, MNAC.

Figura 52. ESPLUGAS, Antoni, Vista de la Llotja, c. 1888, ANC.

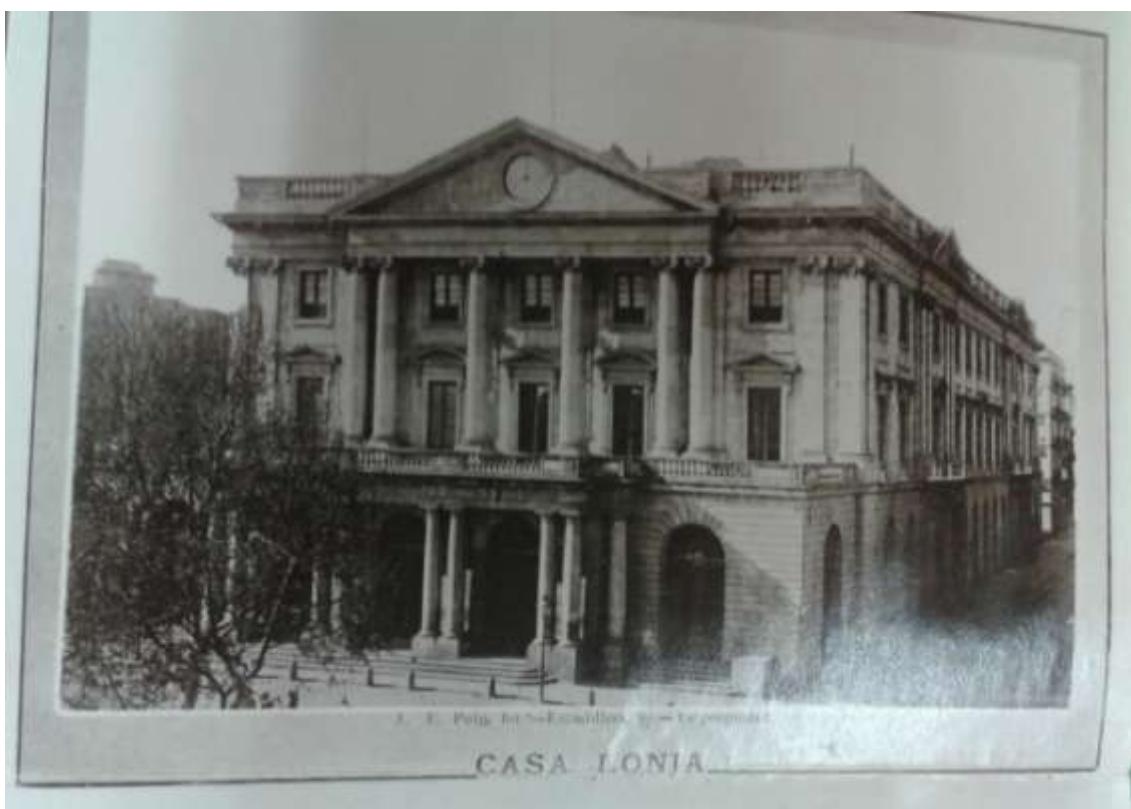

Figura 53. ESPLUGAS, Josep, Vista de la Llotja, c. 1888, AFB.

Figura 54. ESPLUGAS, Antoni, Vista de la Duana, c. 1888, AFB.

Figura 55. ESPLUGAS, Antoni, Vista de la font del Geni Català, c. 1888, ANC.

Figura 56. ESPLUGAS, Josep, Vista de la font del Geni Català, c. 1888, AFB.

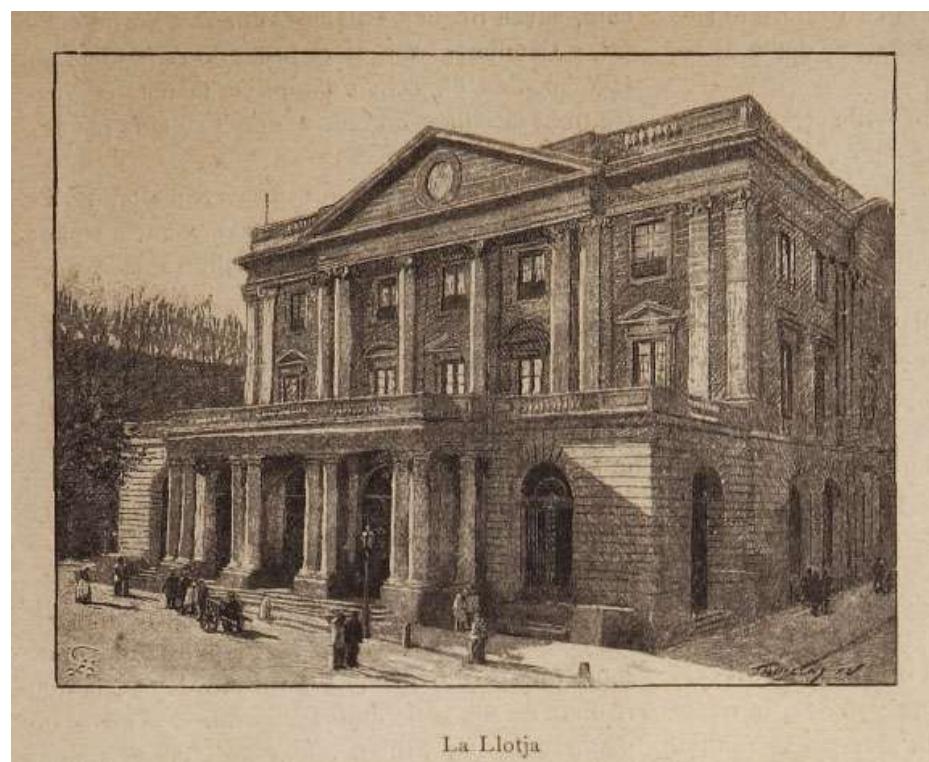
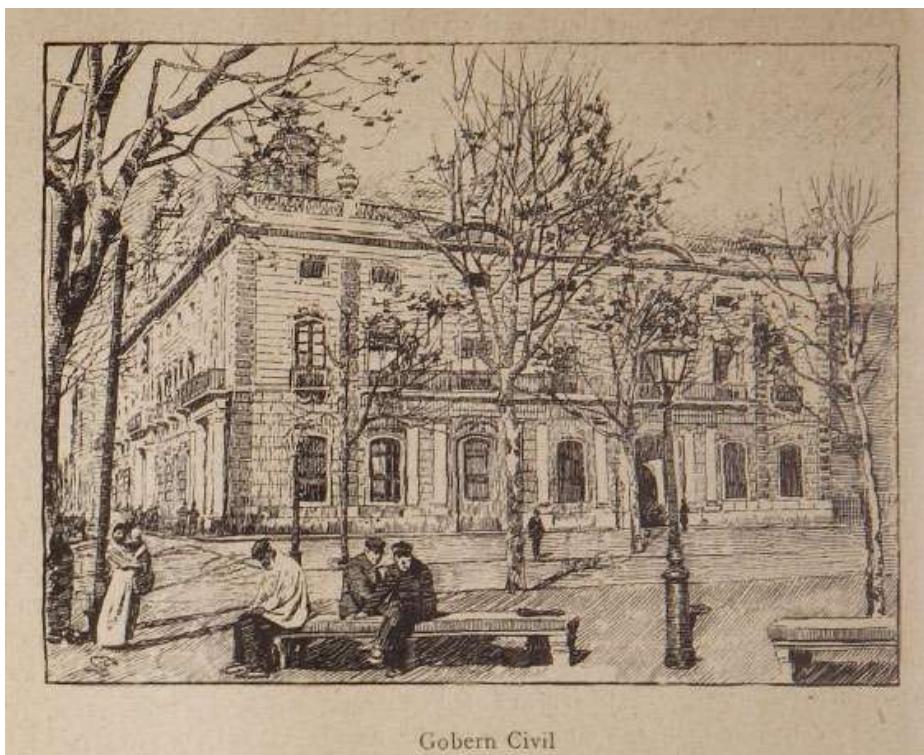

Figura 57. SOLÀ, Vista de la Llotja, 1889, *Il·lustració Catalana*, BC.

Gobern Civil

Figura 58. SOLÀ, Vista de la Duana, 1889, *Il·lustració Catalana*, BC.

6. Altres mirades

Figura 59. RODRIGUEZ, FABRE I COROMINA, Ocupació de la ciutat de Barcelona pels francesos l'any 1808, c. 1825, AHCB.

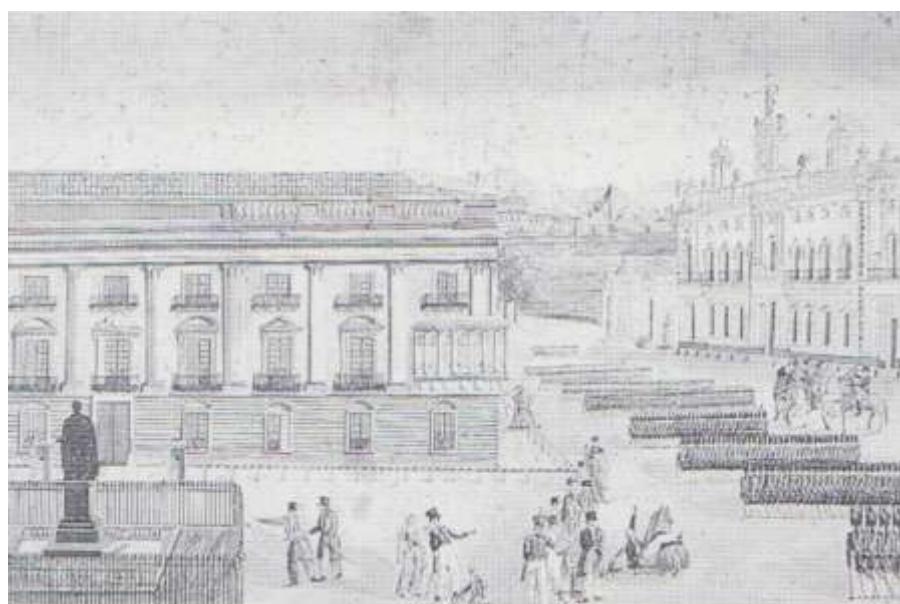

Figura 60. DESCONEGUT, El Pla de Palau i el passeig de la Duana, 1831-35, FCMR.

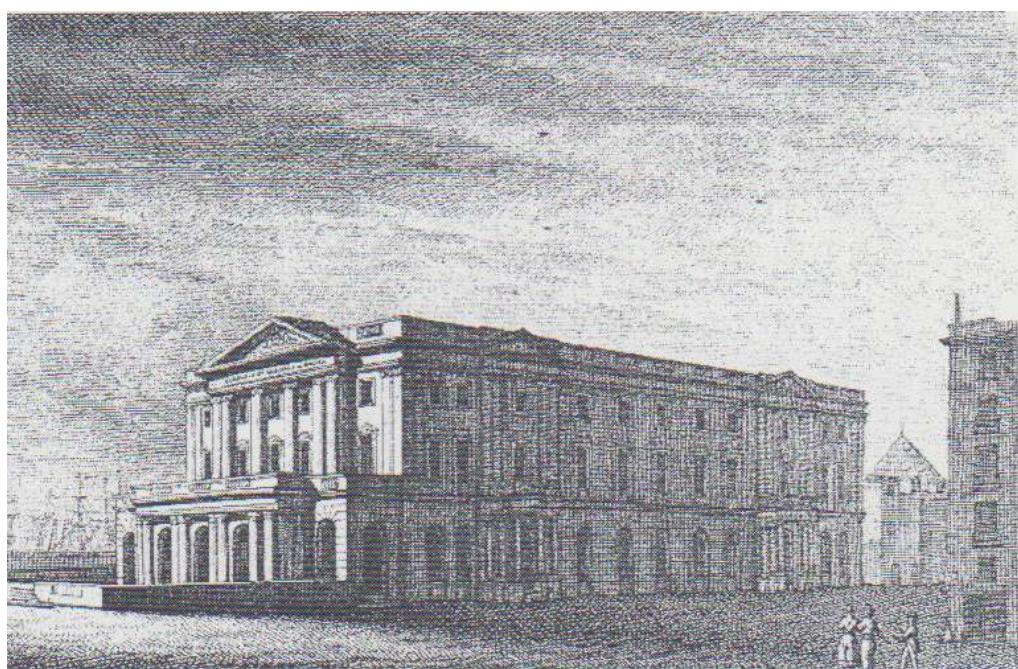

Figura 61. RIGALT, Pau, La Llotja, c. 1835, *Memoria acerca de la erección y progresos de la Junta de Comercio de Cataluña*, de Luis Bordas, MNAC.

Figura 62. MASSANÉS, Alçat del Portal de Mar, 1836-37, AHCB.

Figura 63. MASSANÉS, Alçat del projecte d'ampliació de la Duana, 1836-37, AHCB.

Figura 64. AMILLS, La Llotja, 1840, *Manual del viajero en Barcelona*, de Ferran Patxot, AHCB.

Figura 65. L.C. i ROGER, La Llotja, c. 1840, AHCB.

Figura 66. DESCONEGUT, Vistes òptiques del Pla de Palau, c. 1840, MUHBA.

Figura 67. SERRA, La Llotja, c. 1850, AHCB.

Figura 68. DESCONEGUT, El passeig d'Isabel II, c. 1850, AM (còpia fotogràfica, original no localitzat).

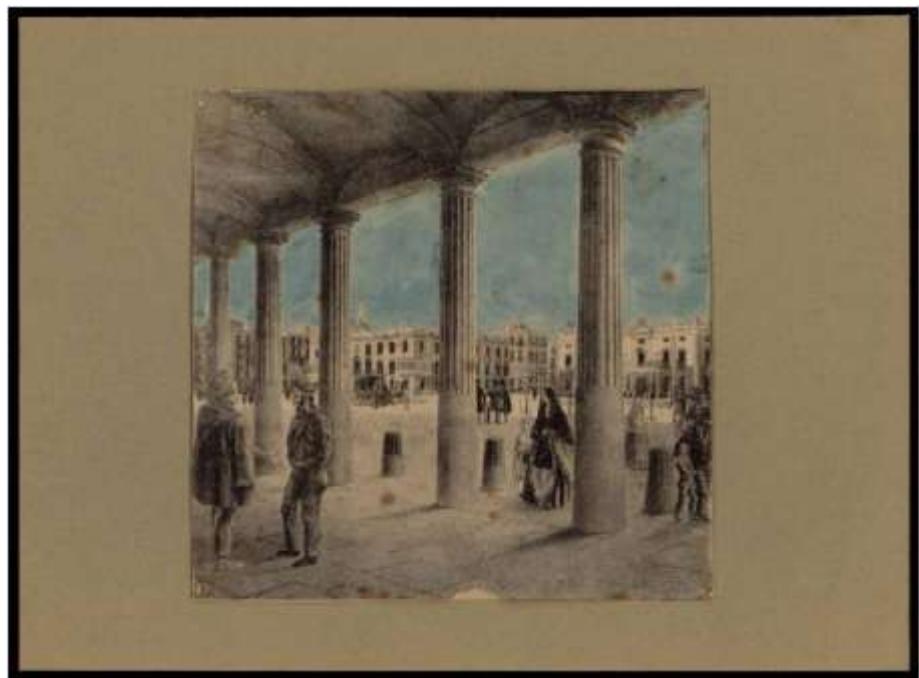

Figura 69. DESCONEGUT, Pòrtics d'en Collasso, c. 1850, AHCB.

Figura 70. DESCONEGUT, Vista del Pla de Palau i del Portal de Mar, c. 1850, AHCB.

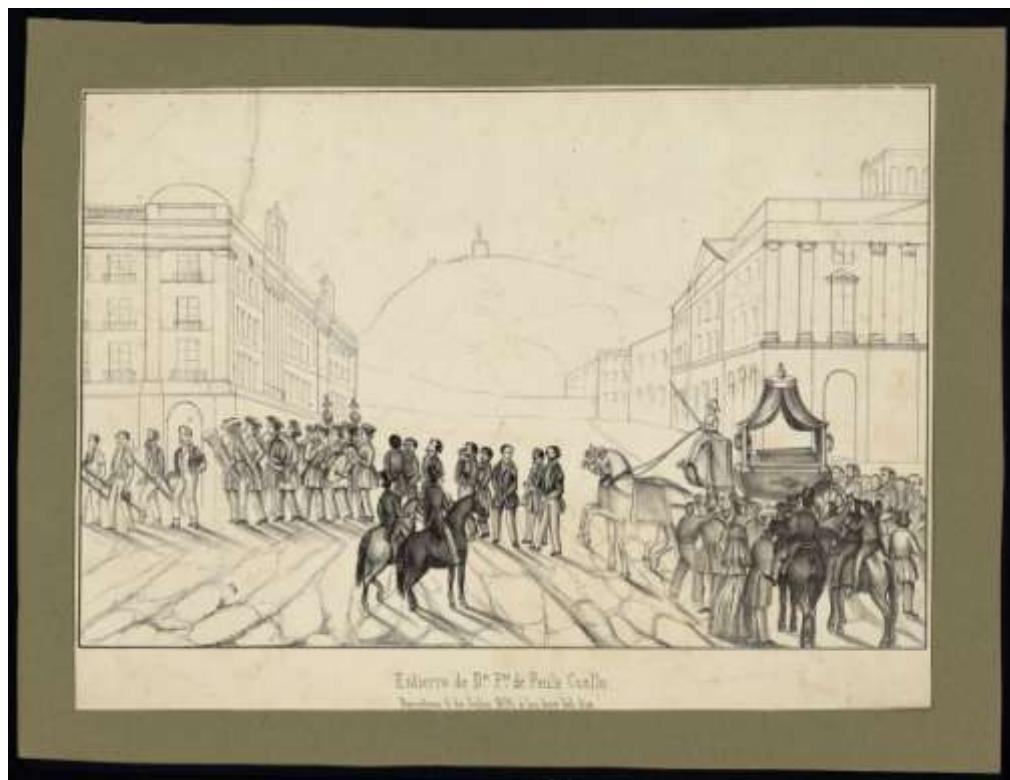

Figura 71. DESCONEGUT, Enterrament de Francesc de Paula Cuello, 1851, AHCB.

Figura 72. ROUARGUE I BERTRAND, El Palau Reial i la Duana, 1852, AHCB.

Figura 73. FRANCK, Vistes estereoscòpiques de Barcelona, c. 1856, BNF.

Figura 74. GUESDON, Barcelona: vista presa des de l'estació de Mataró i del Nord, 1856, AHCB.

Figura 75. DESCONEGUT, Vista del Pla de Palau i la font del Geni Català amb moviment de tropes, c. 1856, AHCB.

Figura 76. FORTUNY, Palau Reial de Barcelona, 1856-58, MNAC.

Figura 77. AVINYÓ SEVERINI, Manifestació feta en honor de la Reina pels artesans de Barcelona, c. 1860, AHCB.

Figura 78. DESCONEGUT, Entrada a Barcelona del batalló de caçadors d'Arapiles i els voluntaris catalans al Pla de Palau, c. 1860, AHCB.

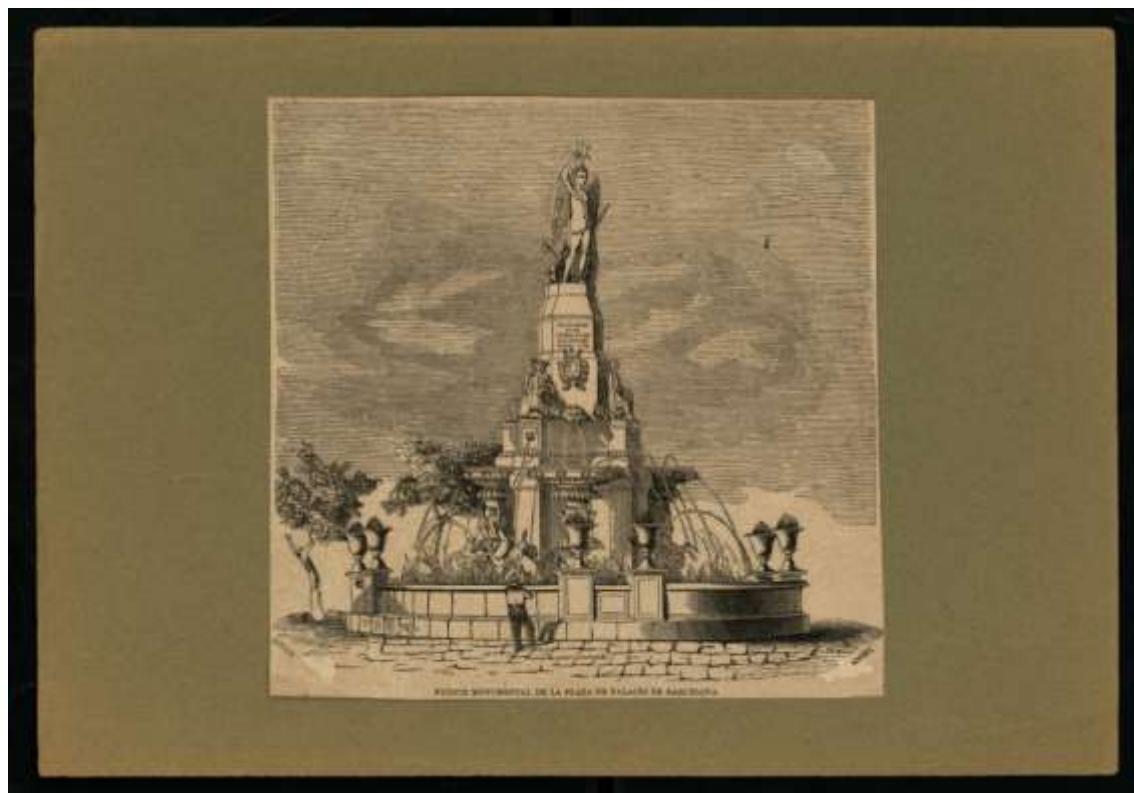

Figura 79. ABADAL, Font del Geni Català, c. 1860, AHCB.

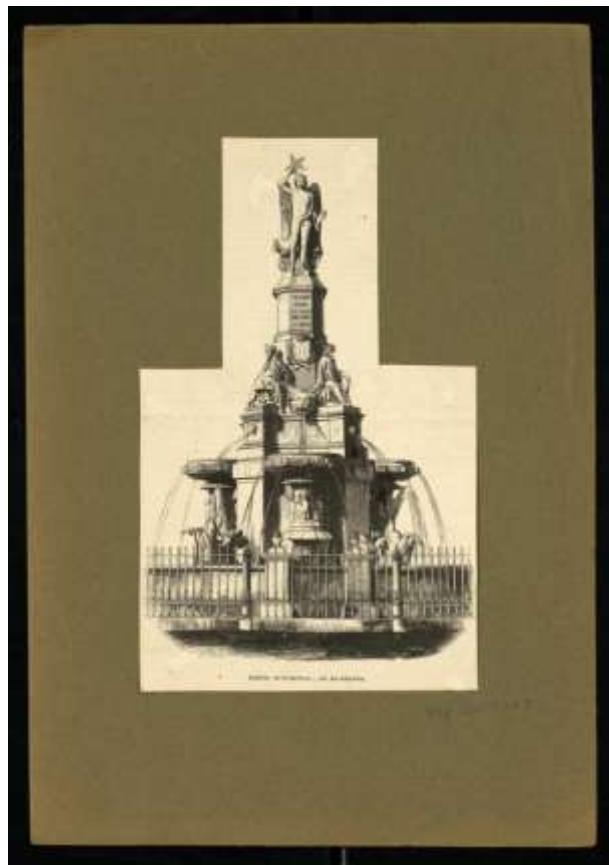

Figura 80. CIBERA I RUIZ, Font del Geni
Català, c. 1860, AHCB.

Figura 81. FRITH SERIES, Pla de Palau i font del Geni Català, c. 1860,
col·lecció particular.

Figura 82. DESCONEGUT, Vista del Pla de Palau, amb la font del Geni Català i el Palau Reial 1860-1875, MFM.

Figura 83. FURNÓ, Frontispici del llibre *Las Calles de Barcelona*, 1865, AHCB.

Figura 84. URRABIETA, COSSON I SMEETON, Moviment de tropes al Pla de Palau, c. 1870, AHCB.

Figura 85. DESCONEGUT, La Llotja, c. 1870, AHCB.

Figura 86. PLA, La Llotja, c. 1870, MFM.

Figura 87. RICO, Incendi del Palau Reial la nit del 25 al 26 de desembre de 1875, c. 1875, AHCB.

Figura 88. CUYÀS, Incendi del Palau Reial el dia de Nadal de 1875, 1876, MUHBA.

Figura 89. MASÓ, El Pla de Palau a la sortida d'un espectacle taurí, c. 1885, AHCB